

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

22 juni 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag om uitleg van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de kandidaturen van euroambtenaren bij gemeenteraadsverkiezingen

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het subsidiëren van contracten voor de levering van uitrustingsgoederen

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Donderdag 22 juni 2000

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 09.35 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Etienne van Vaerenbergh tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden over de kandidaturen van euroambtenaren bij gemeenteraadsverkiezingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer van Vaerenbergh tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden over de kandidaturen van euroambtenaren bij gemeenteraadsverkiezingen.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, in het verleden zijn er heel wat discussies geweest over het toekennen van stemrecht aan Europeanen. Er waren voor- en tegenstanders, en sommigen wilden er voorwaarden aan verbinden. Uiteindelijk werd het toch ingevoerd. Nu staan we voor de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober, en het blijkt dat er geen grote belangstelling bestaat bij de Europeanen. Toch proberen verschillende partijen mensen op de lijsten te krijgen als kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen.

Intussen moeten we vaststellen dat de Europese ambtenaren ontraden wordt om zich kandidaat te stellen. Zij zouden immers verlof zonder wedde moeten nemen, omdat men graten ziet in hun kandidatuur. Er werden me tot op heden twee gevallen gesignaleerd. In een van die gevallen gaat het niet om een ambtenaar, maar om een tolk bij de Europese Gemeenschap, die echter met hetzelfde pro-

bleem wordt geconfronteerd. Enerzijds werd er dus actie gevoerd om de Europeanen stemrecht te verlenen, anderzijds zegt de administratie zelf, die het eigenlijk zou moeten waarmaken, dat het alleen mag als er voor drie maanden verlof zonder wedde wordt genomen, omdat het mogelijks niet zou stroken met een en ander.

Dat zijn de inlichtingen waarover ik beschik. Weet de Vlaamse regering dat dit probleem zich voordoet ? Wat kan ertegen gedaan worden ? Het is toch abnormaal dat mensen die zich kunnen laten inschrijven als kiezer en zich ook kandidaat kunnen stellen, worden ontmoedigd door een bijkomende voorwaarde, waardoor ze zelfs in hun eigen beurs moeten tasten doordat ze gedurende een zekere periode geen wedde kunnen trekken ?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik begrijp het gevoel van de vraagsteller, maar deze problematiek hangt af van de Europese regelgeving. Het probleem zit vevat in het statuut van de euroambtenaar, waarin een algemene bepaling van kracht is, die erin voorziet dat een ambtenaar, die zich voor om het even welke politieke verkiezing kandidaat stelt, dus ook voor de gemeenteraadsverkiezingen, een aanvraag moet indienen. Het hoogste administratieve beslissingsorgaan van de instelling in kwestie, bijvoorbeeld de Commissie als het gaat om een personeelslid van de Commissie, moet beslissen of ze al dan niet een toelating kan verlenen.

U spreekt van ontrading, maar het gaat niet om richtlijnen. Het gaat om het statuut zelf, de regeling van de rechtspositie van de euroambtenaar. Het statuut bepaalt dat de kandidaat verlof zonder wedde om persoonlijke redenen moet nemen, van zodra hij zijn campagne start, ook al heeft die campagne plaats buiten de diensturen. Er is ook duide-

Dewael

lijk bepaald dat de betrokkene bij zijn verkiezing het verlof moet voortzetten voor de duur van zijn politiek mandaat, ook al is dat materieel gemakkelijk cumuleerbaar met zijn functie als euroambtenaar.

De filosofie achter deze regel is dat de euroambtenaar wordt ontheven van zijn plicht tot discretie. Op die manier kan hij ongehinderd zijn campagne voeren of zijn politiek mandaat uitoefenen. U hebt gelijk dat het beslissingsorgaan kan oordelen dat het nagestreefde mandaat niet van die aard is dat het de discretieplicht kan schaden. Dat blijft echter een discretionaire beslissing.

Ik heb ook vernomen dat de personeelsdienst van de Commissie die regel in het verleden niet zo strikt toepaste voor gemeentelijke kandidaatstellingen. Er zijn dan ook verscheidene Vlaamse euroambtenaren die een gemeentelijk mandaat bekleden. Iemand cumuleerde zelfs tot voor kort zijn euroambt met het burgemeesterschap. De huidige Commissie wil echter de deontologie nauwgezet toepassen. U kent het probleem waarmee de nieuwe Commissie bij haar aantreden werd geconfronteerd. Daardoor wordt deze regel nu veel meer naar de letter toegepast. Dat kan verklaren waarom een statutaire bepaling plots als een ontraden- de richtlijn van de euroadministratie overkomt, hoewel ze wortelt in het statuut zelf.

Ik deel uw bekommernis dus. De maatregel bemoeilijkt de integratie van euroambtenaren in hun gemeente. Op grond van het redelijkheidsbeginsel kan de vraag worden gesteld of een gemeentelijk mandaat of een kandidaatstelling voor een dergelijk mandaat, de objectiviteit en de discretieplicht van een euroambtenaar kan schaden. Het werkveld van die ambtenaren beslaat meestal de volledige Europese Unie of grote delen ervan. De ambtenaar is in vele gevallen verantwoordelijk voor gevoelige materies van andere lidstaten dan van de lidstaat waar hij woont. De Europese autoriteiten kunnen de regels waaraan hun personeelsleden moeten beantwoorden, autonoom vastleggen. Als iets aan die regels moet worden veranderd, dan moet dat op Europees niveau gebeuren.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Ik betreur de situatie. Ik weet uit mijn ervaringen dat men vroeger zeer tolerant was. Ik ken iemand die burge-meester is geweest en iemand anders die zonder

probleem gemeenteraadslid is geweest. Nu worden de ambtenaren geconfronteerd met de regel dat verlof zonder wedde nodig is.

Ik betreur dit vooral omdat zoveel inspanningen werden geleverd om die mensen bij het beleid te betrekken. Een lokaal mandaat kan per definitie niet direct interveniëren met het Europees niveau. Ik vermoed dat iemand deze discriminatie voor de rechtbanken zal moeten aanvechten. Het gaat immers om een belemmering van de uitoefening van de politieke rechten.

Minister-president Patrick Dewael : Als de commissie het een goede suggestie vindt, stel ik voor om dit probleem aan te kaarten via onze permanente vertegenwoordiging bij de Europese Unie.

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, dat is inderdaad een goede suggestie.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het subsidiëren van contracten voor de levering van uitrustingsgoederen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over het subsidiëren van contracten voor de levering van uitrustingsgoederen.

Mijnheer de minister-president, ik meen dat deze vraag strikt genomen tot de bevoegdheden van minister Sauwens hoort, maar ik heb vernomen dat u bereid bent om hem terzake te vervangen.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, dit onderwerp behoort inderdaad tot de bevoegdheden van de minister van Buitenlandse Handel. Mijn vraag betreft echter het vervolg op een discussie met de minister van Buitenlandse Handel en de minister van Ontwikkelingssamenwerking. Aan beiden werd gevraagd hoe het zit met de toekenning van

Hostekint

de contracten en met de ontwikkelingsrelevantie van de ter beschikking gestelde uitrustingsgoederen. De minister van Buitenlandse Handel heeft op een bepaald ogenblik verwezen naar de minister-president. Daarom richt ik de vraag nu tot hem, te meer omdat de bevoegdheden voor buitenlands beleid, in tegenstelling tot vroeger, verdeeld zijn over drie ministers : de minister van Buitenlandse Handel, de minister van Ontwikkelingssamenwerking en de minister van Algemeen Buitenlands Beleid.

Het gaat heel goed met de Vlaamse economie. De cijfers over de export bewijzen dat. Als we het einde van 1999 vergelijken met het einde van 1998, dan hebben we schitterende resultaten geboekt. Dat is te danken aan het verbeterde internationaal economisch klimaat, maar ook aan het beleid van de Vlaamse regering.

Ik zal u enkele cijfers geven. De uitvoer naar de Europese Unie is in 1999 gestegen met 6 percent, naar Amerika met 15 percent en naar Azië met 55 percent. Dat laatste resultaat is natuurlijk ook te danken aan een heropleving van de Aziatische economie. De jaren negentig waren economisch niet zo gunstig als de huidige periode. Dat geldt zowel voor deze regering, als voor de vorige. De Vlaamse regering maakt maximaal gebruik van de bevoegdheden die zij heeft op het vlak van de buitenlandse handel. De regering, de minister van Buitenlandse Handel en de Dienst Export Vlaanderen grijpen elke gelegenheid aan om de Vlaamse export te stimuleren en te bevorderen.

Dat is natuurlijk een zeer verheugend feit, omdat het een gunstige invloed heeft op Vlaanderen. Vanochtend las ik bijvoorbeeld nog een uitspraak van de minister-president over de werkgelegenheid in Vlaanderen : men heeft nu zelfs moeite om de gepaste werkkrachten te vinden. Er bestaat dus een tekort aan bepaald personeel. Als we de situatie in Vlaanderen vergelijken met die in Wallonië, blijkt dat Vlaanderen inderdaad vóór is op Wallonië.

Er bestaan tal van instrumenten om de buitenlandse handel te stimuleren, onder meer de subsidiëring van contracten voor de levering van uitrustingsgoederen naar landen in ontwikkeling en naar de minst ontwikkelde landen, de zogenaamde niet-OESO-landen. Het krediet werd bij de begrotingsaanpassing trouwens verhoogd met 50 miljoen frank naar een totaalbedrag van 132 miljoen frank voor het jaar 2000. Als men dat vergelijkt met bijvoorbeeld de middelen waarover de minister van

Ontwikkelingssamenwerking beschikt, dan is dat een aanzienlijk bedrag : het gaat om ongeveer een derde van de rechtstreekse middelen van de minister van Ontwikkelingssamenwerking.

We hebben daarover gediscussieerd in de commissie, en de minister van Buitenlandse Handel heeft de lijst gegeven van de landen waarvoor deze uitrustingsgoederen zijn bestemd. Het blijkt dat over de meeste contracten al werd beslist, of dat er binnen zeer afzienbare tijd over zal worden beslist.

Toen ik de lijst van die landen hoorde, was ik even verbaasd. Om maar één voorbeeld te geven : begin mei werd een contract voor levering van uitrustingsgoederen aan Angola goedgekeurd. Meer bepaald ging het om een contract voor vliegtuigbetankers en hydrant dispensers. In Angola woedt echter sedert jaren een bloedige burgeroorlog. Angola is trouwens ook betrokken bij de oorlog in Congo. De afgevaardigde van de administratie Economie sprak van een lokale oorlog, maar ik denk niet dat dat juist is. Dat land is verwoest door die aanslepende burgeroorlog.

Ik heb dan ook een aantal vragen over de totstandkoming van de beslissing over de toekenning van de contracten. Wat is de juiste procedure bij de toekenning van de contracten voor de levering van uitrustingsgoederen ? In welke mate zijn de minister-president en eventueel de minister van Ontwikkelingssamenwerking betrokken bij deze besluitvorming ?

De minister van Buitenlandse Handel antwoordde in de commissie dat bij de toekenning alleen economische overwegingen in functie van de exporterende bedrijven, gelden. Het komt er eigenlijk op neer dat de Vlaamse overheid een zekere garantie wil geven aan exporterende bedrijven voor een uitvoer naar verre risicomarkten. Ook zei hij dat het eventueel opleggen van bijkomende criteria tot uw bevoegdheid behoort, mijnheer de minister-president, omdat u bevoegd bent voor het algemeen buitenlands beleid. Dat zijn de letterlijke woorden van de minister van Buitenlandse Handel : zij komen uit het verslag.

Het gaat dus om ontwikkelingslanden of landen in ontwikkeling, zoals Angola. De lijst kan worden aangevuld in Azië, Afrika, enzovoort. Acht u het niet nuttig, zelfs wenselijk om voor bepaalde risicoland bijkomende criteria op te leggen inzake de ontwikkelingsrelevantie van de geleverde goederen, en om rekening te houden met de politiek-sociale situatie van het land dat de uitrustingsgoederen ontvangt ?

Hostekint

We hebben hierover reeds gediscussieerd, ook met de minister van Ontwikkelingssamenwerking. Ik pleitte toen voor een uitbreiding van de bestaande lijst met een aantal prioritaire landen voor ontwikkelingssamenwerking in Afrika. Het antwoord was negatief, omdat de situatie voor de Vlaamse regering politiek te onstabiel en te gevoelig was om aan ontwikkelingshulp te doen. Daarom vraag ik u specifiek naar uw bereidheid – dat is immers uw bevoegdheid volgens de minister van Buitenlandse handel – om bijkomende criteria te stellen.

Dit waren mijn vragen, die als doel hebben klaar te zien in de procedure en de totstandkoming van de contracten.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik onderschrijf het verhaal van de heer Hostekint. Ook ik vind dat we, als we de export van goederen naar landen in ontwikkeling aanmoedigen, ernstig moeten overwegen of die zaken echt ontwikkelingsrelevant zijn. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat een land niet beschikt over de nodige knowhow om die producten te onderhouden. Het is onze plicht om daar rekening mee te houden.

Er is in die landen wel wat werk aan de winkel. Al wie in zo'n land al eens achter een bus heeft gereden, kent het verschil met de Vlaamse knowhow. Er zijn mogelijkheden aanwezig in die landen. Het gaat er niet om dat wij zo'n producten niet mogen promoten, maar om de principiële vraag of export van producten kan worden gesubsidieerd zonder de vraag te stellen naar de ontwikkelingsrelevantie ervan.

De voorzitter : De heer van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, mijn inziens is de centrale vraag of het subsidiëringssysteem voor de levering van uitrustingsgoederen zich situeert in de sfeer van de ontwikkelingshulp dan wel in de sfeer van de bevordering van de buitenlandse handel.

Volgens mij was tot nu toe de bevordering van de buitenlandse handel de bedoeling van dit systeem. Met andere woorden, het doel is projecten te subsidiëren met een mogelijk multiplicatoreffect op de export van uitrustingsgoederen. Het gaat in het

kader van de buitenlandse handel dan ook om een goed systeem.

We moeten ons natuurlijk afvragen of de projecten die worden gesubsidieerd, dat multiplicatoreffect wel hebben. Neem nu Angola : ik heb mijn twijfels bij het multiplicatoreffect van projecten die in zo'n land worden ondersteund. Ik ga me daar echter niet over uitspreken, want ik heb daar te weinig zicht op.

Ik pleit ervoor het subsidiëringssysteem voor de levering van uitrustingsgoederen in het kader van de exportbevordering te blijven hanteren.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, we moeten een duidelijk onderscheid maken tussen de begrippen export en ontwikkelingssamenwerking. Vermenging van deze twee termen veroorzaakt immers enkel problemen. Bij de uitvoer van bijvoorbeeld bussen, kan men zeggen dat het gaat om een toegevoegde waarde, maar die bussen kunnen net zo goed gebruikt worden om soldaten te vervoeren. Men moet dus voorzichtig zijn met analyses van uitrustingsgoederen die aanleiding kunnen geven tot een element van oorlogsvoering. Alles kan gebruikt worden in oorlogsvoering. Het is dus belangrijk om duidelijk een onderscheid te maken en te evalueren.

Ik geef de heer Van Nieuwenhuysen gelijk wanneer hij zegt dat moet worden nagegaan of de klant een toegevoegde waarde heeft wanneer het gaat over uitrustingsgoederen voor de export. Dit is echter ook een moeilijke interpretatie : moet je klanten evalueren op hun toegevoegde waarde in het land waar ze wonen ? Er moet een onderscheid zijn tussen de politiek van de regering gericht op ontwikkelingssamenwerking, en die gericht op de exportgerichtheid van de bedrijven.

Ik vind het federaal initiatief, dat gelanceerd werd door staatssecretaris Boutmans, zeer goed. Hij besliste om kleine bedrijven ter plaatse te ondersteunen om zo de eigen ontwikkeling te stimuleren. De eigen ontwikkeling is immers nog steeds de basisontwikkeling.

Mijnheer de voorzitter, u volgde destijds zelf een aantal projecten in Zuid-Afrika. Hierin werd duidelijk onderlijnd dat de technische ondersteuning van de ontwikkeling van KMO's ter plaatse veel belangrijker is dan steun van buitenaf. Daarom is het nodig, mijnheer Hostekint, om een onderscheid

Laverge

te maken tussen ontwikkelings- en economisch beleid. Men heeft destijds geprobeerd deze te vermengen, maar volgens mij moeten we duidelijk een onderscheid maken tussen beide begrippen.

Ik sluit me wel bij u aan inzake de wapenleveringen, maar dat is een heel specifiek geval en het is wellicht niet uw bedoeling om daar nu over te praten.

Kortom, we moeten een heel logische scheiding maken tussen de begrippen 'economie naar exportgerichtheid' en 'ontwikkelingssamenwerking'.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, voor de goede orde ga ik eerst in op de bevoegdheid. Het betreft hier een vraag die de bevoegdheid Buitenlandse Handel raakt. Ik heb begrepen dat de heer Hostekint bij de bespreking van de begrotingscontrole een aantal antwoorden heeft vernomen van de minister die bevoegd is voor Buitenlandse Handel, en dat hij mij op basis daarvan een vraag stelt. Het gaat hier echter om de bevoegdheid van minister Sauwens. Alles wat met uitrustingsgoederen te maken heeft, wordt beslist door de Vlaamse regering, maar het wordt wel op een voorstel of een initiatief van minister Sauwens ingeleid bij de regering.

Volgens mij heeft de heer Laverge gelijk en moet men inderdaad goed weten welke finaliteit men uiteindelijk beoogt. Gaat het om ontwikkelingssamenwerking of -hulp, of om buitenlandse handel, die wordt geregeld door een besluit van de Vlaamse regering van 11 februari 2000 ? Ik kan de tekst van dit besluit aan de commissie bezorgen. Het bevat zeer duidelijk de criteria die de Vlaamse regering en de bevoegde minister moeten volgen, wanneer zulke aanvragen worden ingediend. Het is trouwens ook de administratie Economie die de dossiers mee opstart. De administratie Buitenlandse Betrekkingen wordt daarbij geconsulteerd en geeft in voorkomend geval een advies.

Het besluit van de Vlaamse regering bouwt eigenlijk voort op de principes van de vorige legislatuur. Ik heb hier trouwens het ontwerpbesluit dat nog uw naam draagt mijnheer de voorzitter. Het werd in essentie overgenomen en gevolgd door de huidige Vlaamse regering. De artikelen 3, 4 en 5 van het

besluit regelen het toepassingsgebied en de aanvraagprocedure voor de subsidie. Belangrijk is artikel 3, dat regelt welke onderneming een aanvraag kan indienen en aan welke voorwaarden deze onderneming en de aanvraag moeten voldoen. Artikel 4 geeft aan welke documenten de aanvraag moeten vergezellen, en artikel 5 handelt over de ontvankelijkheid van de aanvraag en enkele bijkomende toetsingscriteria, de wijze waarop de aanvraag wordt behandeld en beroepsmogelijkheden. Voor uw vraagstelling is volgens mij artikel 3 paragraaf 4 erg belangrijk. Hierin worden een aantal voorwaarden opgesomd die betrekking hebben op de politieke situatie in het land dat de goederen importeert.

Het door ons goedgekeurde besluit bevat echter geen artikel waarin staat dat naast de criteria van het besluit, de minister-president ten allen tijde de toelating heeft om bijkomende criteria op te leggen. Dat zou de rechtszekerheid trouwens niet ten goede komen. Indien de heer Sauwens u dat heeft geantwoord, wat ik niet kan controleren, dan is hij verkeerd. Wij keuren dossiers goed aan de hand van formele criteria. Ik kan daar niet zomaar een aantal criteria aan toevoegen, zoals u twee à drie keer heeft benadrukt. Zo werkt het dus niet ! Ik zeg het nogmaals : de dossiers worden ingediend op voorstel van de bevoegde minister van Buitenlandse Handel, en de Vlaamse regering neemt daar een beslissing over.

Het dossier Angola gaat over de levering van vliegtuigbetankers. Het slaat dus op de burgerluchtvaart, en heeft geen militaire doeleinden. De subsidie was van belang omdat het het bedrijf in kwestie zo de mogelijkheid kreeg om het contract in de wacht te slepen. Dit was een heel belangrijk uitgangspunt. Volgens de administratie Buitenlandse Betrekkingen rijst er trouwens geen enkel politiek probleem met dat dossier. Ik heb dat nagekeken in de stukken van de Vlaamse regering. Dus inzake procedure en afhandeling is er mijns inziens geen probleem voor de betrokken minister of de Vlaamse regering.

Ik ben steeds bereid om van gedachten te wisselen over onze criteria. Desondanks zou ik het op prijs stellen dat die gedachtenwisseling eerst en vooral gevoerd wordt met de minister die bevoegd is voor de export.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : De uitspraak van de minister van Buitenlandse Handel was de voorname drijfveer voor mijn vragen. Hij heeft dit inderdaad gezegd in de commissie, maar ik ga de discussie daarover niet meer voeren.

Dit behoort inderdaad tot de bevoegdheid van de minister van Buitenlandse Handel. Op federaal vlak verwijs ik naar de jaren tachtig. Wanneer die goederen worden geleverd, dan kan dat beschouwd worden als een vorm van ontwikkelingshulp. Als men de lijst van de landen bekijkt, dan gaat het eigenlijk om ontwikkelingshulp. Het commerciële aspect, het bevorderen van de uitvoer voor een aantal Vlaamse bedrijven – het gaat immers om stevige contracten – staat gelijk aan buitenlandse handel. Er heerst een verstrengeling tussen ontwikkelingshulp en buitenlandse handel. Op federaal vlak bestaan er voorbeelden waar ontwikkelingshulp regelmatig werd verward met buitenlandse handel. We konden allemaal zien waar dat toe geleid heeft. Een aantal jaren geleden werd een opvolgingscommissie opgericht om die zaken duidelijk te scheiden. Het stellen van mijn vraag had ook als doel om dat onderscheid te maken.

U hebt natuurlijk volledig gelijk dat het buitenlandse handel is. Het gaat over het bevorderen van de uitvoer voor een aantal bedrijven. Bij het bekijken van de lijst van de landen, die nagenoeg allemaal ontwikkelingslanden zijn, vind ik persoonlijk dat de minister, als men een strikte scheiding maakt tussen buitenlandse handel en ontwikkelingssamenwerking, gelijk heeft. Volgens mij zou de minister van Ontwikkelingssamenwerking met zijn beperkte budget en met zijn beperkte mogelijkheden toch enige inspraak moeten hebben.

Verder meen ik dat er een vorm van samenwerking zou moeten bestaan tussen ontwikkelingssamenwerking en de bevoegdheid van de minister van Buitenlandse Handel. Het antwoord is nu glashelder gegeven, dus we zullen die vragen nooit meer moeten stellen aan minister Sauwens en minister Anciaux. Het is duidelijk een bevoegdheid van de minister van Buitenlandse Handel en er bestaat een duidelijke, objectieve reglementering voor de subsidiëring van die uitrustingsgoederen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik heb het gevoel dat er toch iets ontbreekt wat de criteria betreft. Het gaat inderdaad om export en handel, daar ben ik het wel mee eens, maar we kunnen toch niet de stelling blijven verdedigen dat wij

zomaar de export zouden blijven subsidiëren van goederen die in feite voor de ontwikkeling van het land niet de beste goederen zijn. Er kunnen bijvoorbeeld bepaalde waterpompen door een bedrijf worden geëxporteerd, terwijl mensen die dat dossier zeer goed volgen, u zeggen dat omwille van een aantal redenen in dat land het betrokken product absoluut niet goed is.

Ik meen dat we daar oor voor moeten hebben. Ten slotte heeft niemand er baat bij, noch de landen in ontwikkeling, noch de lokale bevolking, noch de exporteur van hier. Deze laatste kan immers weinig eer halen uit producten die wel in een land staan, maar niet functioneren. Dat bekommert mij. Mijn inziens kunnen we die criteria nog verfijnen, maar ik erken dat het daar nu niet het juiste ogenblik voor is. Laten we daar wel ooit tijd voor vrij maken.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Ik wil nog even kort ingaan op de aanvullende bemerkingen. De heer Hostekint zegt dat er een duidelijk onderscheid moet zijn tussen enerzijds export en commercie en anderzijds ontwikkelingssamenwerking, omwille van de verstrengeling die soms gebeurt. Hij verwijst daarbij naar het federale vlak.

Mijnheer Hostekint, het antwoord dat ik heb gegeven en de duidelijke afbakening van de bevoegdheid heeft precies tot doel die verstrengeling tegen te gaan. U zei daarnet eveneens dat men afwegingen zou moeten maken in functie van de ontwikkelingssamenwerking. Maar dat veroorzaakt net een permanente verstrengeling van de twee debatten. Ik wil dat gedeeltelijk voorkomen. Mijns inziens zijn de zaken, wat de situering en het besluit betreft, duidelijk. Het feit dat die uitrustingsgoederen voornamelijk terecht komen in wat u ontwikkelingslanden noemt, spruit voort uit het besluit zelf. De beoogde doelgroep is immers precies de niet-OESO-landen, dus we zitten automatisch op het terrein van verscheidene landen, die in een aantal gevallen tot de minst ontwikkelde behoren.

Voorts is het gevaarlijk om afwegingen te maken in functie van wat die landen vragen en of het wel de beste manier is, zoals de heer Ramon zegt. Ik begriep zijn ethische overwegingen, maar dan moeten wij – in plaats van het land dat die goederen bestelt – uitmaken of het wel de meest zinvolle, efficiënte en redelijke bestelling is. Dat kan ons een paternalistisch pad doen inslaan. Daarbij denk ik vooral

Dewael

aan de overweging of ze nu echt besteld hebben wat ze werkelijk nodig hebben.

In het beschreven geval is er natuurlijk geen enkele militaire doelstelling. Het gaat immers om de burgerluchtvaart. We zouden kunnen zeggen dat het land beter andere, meer levensnoodzakelijke zaken had besteld, maar ik meen dat wij die afweging niet moeten maken. Het is mijns inziens belangrijk dat een en ander beantwoordt aan de formele criteria, die volgens mij – rekening houdend met de nagestreefde doelstellingen – sluitend zijn.

Ik ben het er wel mee eens dat er dossiers kunnen zijn die beantwoorden aan de formele criteria, maar waar opportuniteitsvragen over kunnen worden gesteld. Deze opportuniteitsafweging kan niet enkel door mij, maar door elk regeringslid gemaakt worden, dus ook door de minister van Ontwikkelingssamenwerking, want het gaat nu eenmaal om een beslissing van de regering. Zodra de minister van Export beslist om een dossier naar de regering te brengen, kan elk regeringslid de vraag naar de opportuniteit ervan stellen en kunnen we besluiten dat het misschien beter toch niet doorgaat. Een aanvraag kan dus beantwoorden aan de formele criteria en toch geweigerd worden.

Maar ik herhaal : in dit dossier heeft de regering beslist om de subsidie toe te kennen omdat er geen politieke of andere obstakels waren. Zoals reeds gezegd, zal ik het besluit medelen aan de commissie en het staat uiteraard elk parlementslid vrij om daarop terug te komen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.12 uur.*
